

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöspäivämäärä 13.06.2024 § 79

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 13.06.2024

§ 79

Keskustan maksullisen pysäköinnin maksutapamuutokset

2738/00.01.02.05/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Suunnittelupäällikkö Pirkko-Leena Jakonen p. 044 416 3503

Aluepäällikkö Niina Savolainen p. 050 387 8702

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää, että:

- vuoden 2025 alusta lähtien pääasiallinen maksutapa on mobiilimaksu
- käteismaksamisesta luovutaan
- maksukorteilla toimivia automaatteja jätetään käyttöön ja poistetaan siirtymäajan jälkeen. Viimeistään 1.7.2027 mennessä
- neuvottelut Lahden Pysäköinnin kanssa tehdyn sopimuksen kadunvarsipysäköinnin operoinnista irtisanomiseksi aloitetaan

Käsittely

Asian käsittelyn yhteydessä jäsen Mikko Lindroos teki seuraavan muutosesityksen päätösehdotukseen: "Ensisijainen maksutapa on mobiili, mutta kortti- ja käteismaksaminen säilytetään maksutapana mobiilin rinnalla ja että automaateista poistetaan vain rikkinäiset niin, että poistolle

ei aseteta takarajaa.” Jäsen Viinikka ja I varapuheenjohtaja Hälinen kannattivat tehtyä muutosesitystä.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava esitys, minkä johdosta tulee äänestää. Selostus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestys ehdotuksen: Ne, jotka kannattava esittelijän pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat Lindroosin muutosesitystä, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 6 JAA-ääntä (Minerva Kastehelmi, Anita Närhi, Ville Nikkilä, Tomi Sairomaa, Tuomas Sorsa ja Francis McCarron) ja 4 EI-ääntä (Mikko Lindroos, Maarit Tuomi, Anneli Viinikka ja Ville Hälinen). Äänestyslista otettiin pöytäkirjan liitteeksi.

Puheenjohtaja totesi esittelijän ehdotuksen tulleen hyväksytyksi.

Perusteluosa

Lahden kaupungilla on maksullista pysäköintiä keskustassa katujen varsilla ja pysäköintialueilla. Pysäköintipolitiikassa hyväksytyjen periaatteiden mukaisesti kadunvarsipysäköinti ydinkeskustassa on tarkoitettu lyhytaikaiseen asiointipysäköintiin ja pitkäaikaisempi pysäköinti ohjataan Toriparkkiin ja pysäköintitaloihin. Maksullisuudella pyritään varmistamaan paikkojen riittävä vaihtuvuus.

Keskustapysäköinti ei voi olla Lahden kokoisessa kaupungissa maksutonta ja aikarajoituksetonta, koska se lisäisi paikkojen käyttöä asumiseen ja työntekoon liittyvään pitkäaikaiseen pysäköintiin. Mikäli käytössä on vain aikarajoitus, on valvonta huomattavasti hitaampaa ja vaikeampaa ja kokemusten mukaan väärinkäytöksiä esiintyy selvästi enemmän. Maksullisuudella sekä säädellään pysäköintiajan pituutta ja ohjataan

pysäköintipaikan valintaa, että saadaan käyttäjiltä rahoitusta pysäköintipaikkojen ylläpitoon.

Kaupunginhallitus käsitteli maksullisen pysäköinnin maksumuutoksia 21.8.2023 § 253 ja kirjasi päätökseen "Lisäksi kaupunginhallitus kehottaa valmistelemaan kaupunkiympäristölautakunnalle päätösesityksen, että pysäköintimaksuautomaateista luovutaan vuoden 2025 alkuun mennessä ja siirrytään mobiili- ja tekstiviestimaksamiseen."

Asian käytännön järjestelyitä ja kustannuksia on selvitelty.

Nykytilanne

Kaupunki saa bruttotuloja maksullisesta pysäköinnistä noin 1,85 miljoonaa euroa vuodessa. Maksullisen pysäköinnin operoinnin hoitaa Lahden Pysäköinti Oy, jolle maksetaan siitä sopimuksen mukainen korvaus.

Kaupungilla on 102 pysäköintimaksuautomaattia, joista 81 toimii ainoastaan käteisellä, kaksi sekä kortilla että käteisellä ja 19 maksukorteilla. Automaattien huollosta ja kunnossapidosta vastaa vuonna 2016 tehdyn sopimuksen mukaisesti Lahden Pysäköinti Oy. Automaatit ovat pääosin ikääntyneitä ja niiden vikaantuessa on korjaaminen haastavaa, koska varaosia ei ole saatavissa kuin aiemmin poistetuista purkamalla.

Vuoden 2023 aikana maksullisia pysäköintikertoja oli 1 263 804 kpl. Pysäköinneistä maksettiin Lahdessa alkuvuonna 2024 mobiilisti 82 % ja automaateilla kortilla 7 % ja käteisellä 11 %. Pääosa pysäköinneistä maksetaan käyttäen eri yritysten mobiilisovelluksia. Lahdessa mobiilitoimijoina operoi neljä (4) eri toimijaa: Easy Park, E-Parking, Moovy ja Park Man. Easy Parkilla tehtyjen pysäköintien osuus kaikista mobiilimaksuista on 77 %. Mobiilimaksamisen osuus on lisääntynyt

nopeasti ja siten tiheän maksuautomaattiverkoston tarve vähentynyt. Esimerkiksi Helsingissä mobiilimaksamisen osuus on jo yli 90 %.

Pysäköintiautomaattien huolto- ja hoitokulut ovat yhteensä 200 000 -250 000 euroa vuodessa. Suurimmat kulut tulevat vanhojen kolikkoautomaattien huollosta ja tyhjennyksestä.

Käteisautomaateista luopuminen

Kaupunginhallituksen päätöksen jälkeen tarkasteltiin vaihtoehtoa, että kaikista maksuautomaateista luovutaan vuoden 2025 alkuun mennessä ja maksullisessa pysäköinnissä siirrytään kokonaan mobiili- ja tekstiviestimaksamiseen. Operaattorineuvotteluissa osoittautui, että tekstiviestimaksamisvaihtoehto on poistumassa ja siitä syystä otettiin tarkasteluun myös vaihtoehto, että luovutaan käteisautomaateista, mutta säilytetään pääosa nykyisistä maksukortilla toimivista automaateista. Maksukorteilla toimivia automaatteja poistetaan siirtymäajan kuluessa, kun automaatti on saavuttanut sen tilan, että se olisi syytä uusia. Lopullinen automaattien poistaminen toteutetaan 1.7.2027 mennessä. Operaattoreiden kanssa selvitetään tekstiviestimaksamisen mahdollisuutta edelleen.

Siirryttäessä mobiilimaksamiseen sopimushallinnasta ja seurantatietojen hankkimisesta tulee kaupungille kuluja arviolta 15–20 000 euroa vuodessa. Asian hoito vaatii myös kaupungin henkilöstön työpanosta, mutta on yhdistettävissä muihin tehtäviin. Kertaluonteisia kuluja tulee siirtymävaiheessa automaattien poistamisesta sekä viestinnästä ja opastekylteistä. Automaattien poistaminen on suurin kuluerä, ja se sisältää poiston lisäksi myös paikkojen siistimisen ja päällystämisen sekä vanhojen automaattien romutuskulut. Yhden automaatin poistamiskuluksi on arvioitu yhteensä noin 500–1.000 euroa ja keskustan alueen

merkkimuutoksiin noin 3.000–5.000 euroa. Kaikkiaan siirtymävaiheen kulujen arvioidaan olevan noin 50.000–100.000 euroa.

Automaateista luopumisen vaikutukset

Muutos saattaa aiheuttaa alkuvaiheessa jonkin verran käyttäjien vähenemistä, koska osa väestöstä vierastaa puhelimella tapahtuvaa maksamista.

Muutoksen jälkeen kaupungin pysyviksi kunnossapitokustannuksiksi on arvioitu n. 60.000 euroa/vuosi. Muutoksen johdosta Lahden kaupungin ja Lahden Pysäköinti Oy:n välinen sopimus, jonka nykykustannukset ovat n. 200.000–250.000 euroa/vuosi, tulee arvioitavaksi.

Kadunvarsipysäköinnin tulot n. 1.700.000–1.900.000 euroa/vuosi tuloutetaan jatkossa suoraan kaupungin kustannuspaikoille. Tulojen ei arvioida pysyvästi vähenevän. Investointikuluista poistuu automaattien uusimistarve. Jäljelle jäävien automaattien omistus siirtyy Lahden kaupungille, kun sopimus Lahden kaupungin ja Lahden Pysäköinti Oy:n välillä puretaan.

Mobiilimaksamiseen siirtyminen mahdollistaa seuraavassa asiakohdassa esitetyt maksullisen alueen laajennukset ilman investointeja uusiin pysäköintimaksuautomaatteihin. Yhden uuden automaatin hinta asennuksineen on noin 10 000 euroa.

Mobiilimaksamiseen siirtymisen johdosta kaupunki saa aiempaa parempaa ja ajantasaisempaa pysäköintidataa kaupunkisuunnittelua, raportointia ja päätöksentekoa varten. Myös pysäköinninvalvonta helpottuu ja nopeutuu.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöspäivämäärä 13.06.2024 § 79

Toimenpiteet

Toimenpiteille valmistelijoille

Tiedoksi Lahden Pysäköinti/Eeva Jauro, Pasi Leppäaho